

sparekassens**banken**

PILAR 3

31.12.2022

Bankens pilar 3-dokument er utarbeidet for å supplere årsrapporten med øvrige opplysninger som skal offentliggjøres i henhold til åttende del i kapitalkravsforordningen (CRR).

Finanstilsynet har vurdert at Sparekassensbanken skal kategoriseres som et mindre og ikke-komplekst foretak. Banken har ikke utstedt egenkapitalbevis, og skal offentliggjøre informasjon på årlig basis.

Mindre og ikke-komplekse foretak skal offentliggjøre informasjon etter kravene i CRR artikkel 433b, hvilket er følgende opplysninger:

- artikkel 435 nr. 1, bokstav a), e) og f)
- artikkel 438 nr. 1, bokstav d)
- artikkel 450 nr. 1, bokstav a) til d) og h) til j)
- artikkel 447

I tilfeller hvor opplysninger ikke er gitt i dette dokumentet henvises det til bankens årsrapport. Opplysninger som gjelder kapitaldekning, er gitt på grunnlag av bankens konsoliderte stilling. Banken konsoliderer eierandelene i Verd Boligkreditt AS (11,3 %) og Brage Finans AS (2,2 %) for kapitaldekningsformål. Eierandelene inngår i samarbeidende grupper hvor det er krav til forholdsmessig konsolidering. Øvrige opplysninger gjelder kun Sparekassensbanken.

Pilar 3-rapporter samt års- og kvartalsrapporter publiseres løpende på bankens hjemmeside. Alle beløp i dokumentet er angitt i tusen kroner per 31.12.2022 med mindre noe annet er angitt.

ERKLÆRINGER

Styret i Sparekillingsbanken stiller seg bak de beskrivelser som er gitt i dette dokumentet og årsrapport for 2022 vedrørende bankens risikostyring og risikoprofil, og avgir herved følgende erklæringer:

Risikostyring

Bankens risikostyring er effektiv og passende sett ut fra bankens størrelse, forretningsmodell og virksomhetsområder. Risikostyringssystemene er tilstrekkelige i forhold til vedtatt risikoappetitt, risikoprofil og strategi.

Risikoprofil

Bankens virksomhet har hovedvekt på finansiering, sparing og betalingstjenester til person- og bedriftsmarkedet i Kristiansand kommune og tilgrensende kommuner. Banken har som strategisk hovedmål å være en lønnsom og selvstendig bank. Bankens risikoeksponeringer skal sikre en sunn og langsiktig avkastning uten at banken utsettes for risiko som truer dens eksistens verken på kort eller lang sikt.

Bankens samlede risikotoleranse er lav til moderat. For å sikre finansiell robusthet og langsiktig overlevelsessevne i henhold til strategien har styret fastsatt rammer og retningslinjer for risikoeksponering. Forretningsmodellen er innrettet mot å ta kalkulert kredittrisiko, samtidig som øvrige risikoer i forretningsvirksomheten begrenses til et forsvarlig nivå. Banken skal tilstrebe å minimere operasjonell risiko gjennom formålstjenlige prosesser og kontrollrutiner. Likviditetsfinansierings- og markedsrisiko holdes på et forsvarlig nivå gjennom tydelige rammer for plasseringer og finansieringsstruktur.

Overholdelse av interne rammer rapporteres løpende til styret. Bankens overordnede risikoprofil er for samtlige risikotyper på linje med eller lavere enn den vedtatte risikotoleranse styret har vedtatt.

NØKKELTALL

EU KM1		a	e
		31.12.2022	31.12.2021
	Tilgjengelig egenkapital (beløp)		
1	Ren kjernekapital	1.422.636	1.343.247
2	Kjernekapital	1.439.721	1.354.683
3	Total kapital	1.461.410	1.369.882
	Risikovektede eksponeringsbeløp		
4	Sum risikovektede eksponeringsbeløp	5.972.480	5.857.470
	Kapitaldekning (i prosent av risikovektede eksponeringsbeløp)		
5	Ren kjernekapitaldekning (%)	23,8 %	22,9 %
6	Kjernekapitaldekning (%)	24,1 %	23,1 %
7	Kapitaldekning (%)	24,5 %	23,4 %
	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere andre risikoer enn risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet eksponeringsbeløp)		
EU 7a	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere andre risikoer enn risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (%)	0,0 %	0,0 %
EU 7b	hvorav: skal bestå av ren kjernekapital (prosentpoeng)	0,0 %	0,0 %
EU 7c	hvorav: skal bestå av kjernekapital (prosentpoeng)	0,0 %	0,0 %
EU 7d	Samlede SREP-krav til ansvarlig kapital (%)	10,3 %	10,3 %
	Kombinert bufferkrav (i prosent av risikovektede eksponeringsbeløp)		
8	Bevaringsbuffer (%)	2,5 %	2,5 %
EU 8a	Bevaringsbuffer som følge av makro- eller systemrisiko fastsatt av en medlemsstat (%)	-	-
9	Foretaksspesifikk motsyklisk kapitalbuffer (%)	2,0 %	1,0 %
EU 9a	Systemrisikobuffer (%)	3,0 %	3,0 %
10	Global systemviktighetsbuffer (%)	-	-
EU 10a	Systemviktighetsbuffer (%)	-	-
11	Kombinert bufferkrav (%)	7,5 %	6,5 %
EU 11a	Samlet kapitalkrav (%)	15,5 %	14,5 %
12	Tilgjengelig ren kjernekapital (CET1) etter oppfyllelse av samlede SREP-krav til ansvarlig kapital (%)	17,0 %	16,1 %
	Uvektet kjernekapitalandel		
13	Sum eksponeringsmål	13.718.342	12.851.934
14	Uvektet kjernekapitalandel (%)	10,5 %	10,5 %
	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet eksponeringsbeløp)		
EU 14a	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (%)	-	-
EU 14b	hvorav: skal bestå av ren kjernekapital (prosentpoeng)	-	-
EU 14c	Samlede SREP-krav til uvektet kjernekapitalandel (%)	3,0 %	5,0 %
	Bufferkrav til uvektet kjernekapitalandel og samlet krav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent av det samlede eksponeringsmålet)		
EU 14d	Bufferkrav til uvektet kjernekapitalandel (%)	-	2,0 %
EU 14e	Samlet krav til uvektet kjernekapitalandel (%)	3,0 %	5,0 %
	Likviditetsreserve		
15	Sum likvide midler av høy kvalitet (HQLA) (vektet verdi – gjennomsnitt)	892.121	841.224
EU 16a	Utbetalinger – sum vektet verdi	698.336	558.023
EU 16b	Innbetalinger – sum vektet verdi	174.894	172.591
16	Sum netto utbetalinger (justert verdi)	523.442	385.432
17	Likviditetsreserve (LCR) (%)	206,1 %	151,9 %
	Net Stable Funding Ratio		
18	Sum tilgjengelig stabil finansiering	10.987.606	10.671.870
19	Sum nødvendig stabil finansiering	6.639.335	6.480.392
20	NSFR (%)	146,2 %	145,5 %

Risikovektet eksponeringsbeløp

EU OV1		Risikovektede eksponeringsbeløp		Totalkapitalkrav
		a	b	c
		31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022
1	Kredittrisiko (ekskludert motpartsrisiko)	5.550.511	5.453.942	444.041
2	Hvorav standardmetoden	5.550.511	5.453.942	444.041
23	Operasjonell risiko	421.969	403.528	33.758
EU	Hvorav basismetoden	405.555	379.784	32.444
EU	Hvorav sjablonmetoden	16.414	23.744	1.313
24	Beløp under grensen for fratrekk (250 % risikovekt) (Til informasjon)	142.533	105.928	11.403
29	Totalt	5.972.480	5.857.470	477.798

Rader som er utelatt i EU OV1, skyldes at verdien er null eller ikke er relevant.

MÅL OG RETNINGSLINJER FOR RISIKOSTYRING

God risiko- og kapitalstyring er et av de mest sentrale virkemidlene i bankens verdiskapning. Styret i Sparebankens har en målsetting om at bankens risikoprofil skal være lav til moderat.

Risikostyringen i banken tar utgangspunkt i det definerte strategiske målbildet slik dette framkommer gjennom strategiplanen. Banken har etablert strategidokument for hvert område med konkretiserte styringsmål og rammer for de enkelte risikoområdene. Relevante måltall rapporteres til styret delvis på månedlig, og delvis på kvartalsvis basis.

De ulike strategidokumentene med tilhørende risikovurdering revurderes minst årlig i sammenheng med bankens øvrige planprosess. I forbindelse med internkontrollprosessen gjennomgås alle deler av bankens virksomhet. Med utgangspunkt i risikoen knyttet til den enkelte del av virksomheten iverksettes nødvendige kontrolltiltak for å sikre at arbeidsprosesser og rutiner utføres innenfor en akseptabel risiko.

Styringsmål og rammer nedfelt i bankens strategidokument skal bidra til å sikre bankens lønnsomhet både på kort og lang sikt. Hensikten er å unngå for store risikokonsentrasjoner i virksomheten som ved en ugunstig utvikling kan bidra til å true bankens lønnsomhet, likviditet og soliditet.

Risikokultur

En sunn og konsistent risikokultur utgjør grunnmuren i bankens risikostyring og er den underliggende faktoren som muliggjør effektiv virkning av bankens overordnede rammeverk. Risikokulturen påvirker beslutningene til ledelse og ansatte i det daglige arbeidet og er av vesentlig betydning for den risiko de påfører banken.

Banken legger vekt på å bygge en risikokultur som gjør den enkelte ansatte i stand til å foreta forsvarlige og informerte beslutninger. Risikokulturen skal være en integrert del av de ulike beslutningsnivåer i banken, og være basert på god og helhetlig forståelse av de risikoer man møter i hverdagen og håndteringen av disse, sett ut fra bankens risikoappetitt.

Risikokulturen skal også sikre at alle forretningsenheter involverer risikostyringsfunksjonen og følger fastsatte prosedyrer ved nye produkter og vesentlige endringer.

Organisering og ansvar

Ansaret og gjennomføring av bankens risikostyring og internkontroll er delt mellom bankens styre, ledelse og operative enheter.

Bankens styre skal godkjenne og regelmessig vurdere retningslinjer for å påta banken risikoer. Styret skal fastsette de overordnede rammer, gi fullmakter og sørge for at det utarbeides retningslinjer for risikostyringen i banken, herunder etiske retningslinjer. Styret har ansvar for at banken er tilstrekkelig kapitalisert ut fra regulatoriske krav, samt påse at banken har en soliditet og likviditet som er tilstrekkelig ut fra ønsket risiko og bankens virksomhet. Styret er videre ansvarlig for å fastsette beredskaps- og kontinuitetsplaner for å sikre at driften kan videreføres og tap begrenses ved vesentlige uforutsette hendelser.

Styret velges av generalforsamlingen i henhold til bankens vedtekter og tilhørende valginstruks. I henhold til valginstruksen bør styret være sammensatt slik at det ivaretar de ulike kundegruppenes

interesser samtidig som det dekker behovet for faglig kompetanse, kapasitet og mangfold. Mangfoldig sammensetning av styret er viktig for å sikre selvstendige meninger og kritiske innvendinger blant styremedlemmene. Dette kan bidra til å sikre god utfordring og overvåking av ledelsesbeslutninger. Bankens styre består representanter fra ulike yrkes- og aldersgrupper, og 2/3 av representantene er kvinner, mens 1/3 er menn. Banken vurderer at styret i henhold til valginstruks dekker behovet for faglig kompetanse, kapasitet og mangfold, og etterstreber ved valg å opprettholde eller øke mangfoldet. Det samlede styret utgjør bankens risiko- og revisjonsutvalg.

Adm. banksjef har ansvaret for den overordnede risikostyringen, og er ansvarlig for at det implementeres effektive risikostyringssystemer i banken, og at risikoeksponeringen overvåkes. Adm. banksjef er videre ansvarlig for delegering av fullmakter og rapportering til styret.

Alle ledere har ansvar for å styre risiko og sikre god risikostyring og internkontroll innenfor eget område i tråd med bankens vedtatte risikoprofil. For å sikre god økonomisk og administrativ styring, skal den enkelte leder ha nødvendig kunnskap og kompetanse om vesentlige risikoforhold innenfor eget område.

Risk Manager (RM) utarbeider bankens overordnede rammeverk knyttet til risikostyring, og er aktivt involvert i utarbeidelsen av bankens strategidokumenter, herunder også risikovurderinger og godkjenning av nye produkter, tjenester og andre aktiviteter. RM rapporterer jevnlig til styret og ledelsen om status og utvikling for risikobildet, og kan ikke avsettes uten samtykke fra styret.

Complianceansvarlig har ansvar for uavhengig kontroll av risiko og risikostyring for alle risikoområder, inkl. risiko for at banken ikke oppfyller forpliktelser etter lov og forskrift. Funksjonen rapporterer til styret og ledelsen, og kan ikke avsettes uten samtykke fra styret.

Intern revisor etterprøver om rutiner og retningslinjer etterleves, samt vurderer om bankens modellverk knyttet til risiko- og kapitalstyring gir et riktig uttrykk for bankens samlede risiko- og kapitalsituasjon. Intern revisor utarbeider årlig en uavhengige bekreftelser vedrørende bankens internkontroll, godtgjørelsesordning og ICAAP-prosess.

Styring og kontroll av enkeltrisikoer

For forhold knyttet til styring og kontroll av den enkelte risikokategori henvises det til følgende noter i bankens årsrapport for 2022:

Note 26 – Risikostyring og kapitaldekning

Note 27 – Kredittrisiko

Note 28 – Renterisiko

Note 29 – Valutarisiko

Note 30 – Likviditetsrisiko

Note 31 – Andre risikoforhold

GODTGJØRELSESPOLITIKK

Beslutningsprosess og sammensetning

Bankens styre fastsetter årlig retningslinjer for godtgjørelse til bankens ansatte, og banken har en godtgjørelsesordning som etter styrets vurdering er i samsvar med bankens overordnede mål, risikotoleranse og langsiktige interesser. Det innhentes årlig attestasjonsuttalelse om godtgjørelsesordningen fra bankens internrevisor.

Banken har en generell fastlønnsordning for alle ansatte, og bankens tillitsvalgte har også en fast, årlig godtgjørelse.

Naturalytelser er goder som ansatte mottar i annet enn penger fra arbeidsgiveren. Ytelsene har til hensikt å fremme økonomisk trygghet for den ansatte og dennes familie. Særlig gjelder dette ved sykdom, uførhet, oppnådd aldersgrense eller ved dødsfall. Banken ser det som tjenlig å bidra med andre rimelige velferdsmessige goder som telefon, forsikringer, rimelig lån i arbeidsforhold etc. Banken har også innskuddspensjonsordning for alle ansatte.

Se note 8 og 33 i årsregnskapet for 2022.

Kvantitative opplysninger om godtgjørelse

Lønn og annen godtgjørelse til styret og bankens ledergruppe framgår av note 8 og 33 til bankens årsregnskap for 2022.

Garantert variabel godtgjørelse og særskilte utbetalinger

Det er ikke foretatt særskilte utbetalinger i forbindelse med nyansettelser eller sluttgodtgjørelse eller tildelt garantert variabel godtgjørelse i 2022.

Utsatt godtgjørelse

Banken har ikke utestående utsatt godtgjørelse utover det som følger av den generelle bonusordningen for alle ansatte.

Godtgjørelse over 1 million euro

Ingen personer i banken har godtgjørelse på over 1 million euro.

INFORMASJON OM EIERINTERESSE I OMF-FORETAK

Spareskillingsbanken har pr 31.12.22 en eierandel på 11,3 % i Verd Boligkreditt AS.

Rapporteringskrav etter Forskrift om endring i forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpasning av CRR/CRD IV §11-10

			Beløp i tusen eller %
a	Overføringsgrad: Samlet portefølje overført og formidlet til Verd Boligkreditt AS i prosent av samlede utlån til personmarked på bankens balanse + overført boligkreditt		22,3 %
b	Gjennomsnittlig belåningsgrad for boligkreditt hos Verd Boligkreditt AS		48,7 %
c	Overpantsettelsesgrad i sikkerhetsmassen		115,4 %
d	Tellende sikkerhetsmasse andel av sikkerhetsmasse totalt		
e	Utestående garantiforpliktelse		0
f	Bokført verdi av hhv. obligasjoner, aksjer, fondsoblig.kapital, ansvarlig lånekapital og annen usikret finansiering i boligkredittforetaket	OMF	15.021
		Aksjer	137.705
		Fondsobligasjoner	0
		Ansvarlig lånekapital	5.096
		Senior obligasjoner	0
	Annen usikret finansiering	206.758	
g	Andre forpliktelser overfor kredittforetaket som følge av aksjonæravtaler og lignende		*

* Banken forplikter å tilføre kredittforetaket nødvendig ansvarlig kapital (EK, T1 & T2) for å tilfredsstille gjeldende kapitalkrav, tilsvarende sin eierandel i foretaket

Se forøvrig note 25 i årsregnskapet for 2022.